

EEN BETERE BIOTOOP BEGINT BIJ JEZELF

Tekst Jeroen Koorevaar

Foto Lonneke Wiggers

Heeft u een tip voor een eenvoudig uit te voeren maatregel om de biotoop te verbeteren? Mail die dan naar redactie@koninklijke-jagersvereniging.nl o.v.v. biotooptip en wellicht wordt uw tip in een volgende editie vermeld. U ontvangt dan een zaadmengsel met inheemse soorten voor de aanleg van een stukje bloemrijk grasland of akkerrand.

Wat ga ik doen?

Bloemen- en kruidenrijke randen rond akkers en bloemenrijke weides zijn een genot voor het oog in het agrarisch cultuurlandschap. Afhankelijk van de soorten bloemen en kruiden die zijn ingezaaid en het tijdstip waarop, bloeien deze randen en weides van ongeveer maart tot en met oktober.

Voor welke soorten?

Bloemenrijke randen hebben een grote aantrekkingskracht op insecten. Deze eten van de nectar die de bloemen produceren en zorgen ervoor dat bestuiving plaatsvindt. Op hun beurt, vormen de insecten voedsel voor onder andere vogels. Kuikens van weide- en akkervogels, waaronder de patrijs, zijn afhankelijk van kleine insecten. Volwassen patrijzen eten het blad van de kruiden en de zaden vormen voedsel voor onder andere

Het agrarisch cultuurlandschap verliest door schaalvergroting steeds meer kleine elementen. Ruigten, struiken, heggen, wildakkers en faunaranden bieden dekking en voedsel voor het wild en vele andere diersoorten. In overleg met de grondgebruiker kan vaak met een kleine ingreep het landschap aantrekkelijker worden gemaakt voor de fauna. Ecoloog Jeroen Koorevaar geeft praktische tips.

veldleeuwerik en geelgors. Ook soorten als haas en fazant profiteren van het voedsel en de dekking die bloemen- en kruidenrijke stroken bieden.

Waar?

Om praktische redenen worden bloemen- en kruidenrijke stroken vaak aangelegd langs de randen van landbouwpercelen, in breedte variërend van drie tot negen meter. Bij deze afmetingen is rekening gehouden met de werkbreedte van landbouwmachines om onderhoud te vergemakkelijken. Hoewel is gebleken dat grotere oppervlakten in verband met predatie effectiever zijn dan kleinere, vormen overhoekjes, dammen en braakliggende terreindelen ook geschikte locaties. Vanzelfsprekend moet de keuze voor een locatie altijd in overleg met de grondgebruiker plaatsvinden.

Wanneer?

Het bloemenrijke zaadmengsel kan het beste worden ingezaaid in de periode april – medio mei. Zorg ervoor dat het zaaibed een week of drie voor het zaaien al in gereedheid is gebracht. In de bodem aanwezige zaden kunnen dan ontkiemen en kort voor of tijdens het zaaien worden losgewoeld. Ongewenste kruiden worden hiermee verwijderd, waardoor de kans groter wordt dat het gekozen bloemen- en kruidenmengsel aanslaat.

Hoe ga ik te werk?

Het voorbereiden van de bodem is afhankelijk van het type grond. Kies bij voorkeur inheemse zaadmengsels die zijn afgestemd op de grondsoort. Inzaaien kan machinaal of - bij kleinere terreinen - handmatig. Om ervoor te zorgen dat het zaadmengsel gelijkmatig wordt verdeeld, is het raadzaam dit te mengen met bijvoorbeeld scherp zand. Bij akkerranden kan er voor worden gekozen het zaaigoed te

Subsidie

Er bestaan mengsels voor akkerranden die insecten aantrekken, die op hun beurt plaagvormende insecten bestrijden. Een voorbeeld hiervan zijn zweefvliegen. Die leven van nectar en leggen eitjes bij bladluizen, het voedsel voor hun larven. Wanneer je grotere bloemenrijke stroken wilt inzaaien, kijk dan samen met de grondgebruiker naar de mogelijkheden om subsidie te verkrijgen.

mengen met granen als tarwe, gerst of rogge. Mengsels voor bloemenrijke weides kunnen worden gemengd met langzaam groeiende inheemse grassen. Het zaad wordt op het zaaibed uitgestrooid. Vervolgens wordt het met een eg of hark oppervlakkig (niet dieper dan 2 cm) in de grond gebracht. Bij droogte is het aan te raden het zaaibed te rollen, om te zorgen dat de zaden niet uitdrogen. Als gekozen is voor een rand met overwegend meerjarige soorten, kan deze gefaseerd worden gemaaid. Door niet alles ineens te maaien, blijft er altijd wel een stukje dekking beschikbaar. Raadpleeg uw leverancier voor de beste methode van beheer. Voor vrijwel alle zaaigoed geldt dat het afvoeren van maaisel de voorkeur heeft. Door de verschraling van de bodem krijgen ruigtesoorten dan minder kans. Het afgevoerde maaigoed kan elders worden gecomposteerd. Wanneer de ringslang in de regio voorkomt, kan het maaisel ook worden gebruikt voor een broeihoop waarin de ringslang eieren kan leggen. •

Jeroen Koorevaar is werkzaam bij Adviesbureau E.C.O. Logisch (www.eco-logisch.com). Voor inventarisatie en monitoren van (beschermde) flora/fauna en advies over toepassing van Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet bij projecten op gebied van ruimtelijke ontwikkeling.